

Ekstraordinært møde i Uddannelsesudvalget – Læreruddannelsen i VIA

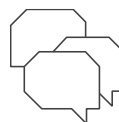
Mødested

Campus Silkeborg
Lokale B128/Pusterummet

Mødetidspunkt

14. august 2025
Kl. 14.00-16.30

Meet the world
VIA University College

REFERAT

Deltagere

Børn & Unge-chef Stefan Møller Christiansen, Aarhus Kommune
Skoleleder Irina Frello Hansen, Aarhus Skolelederforeningen
Skoleleder Winnie Tornvig Hooe, Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier
Konstitueret skolechef, Rasmus Højlund, Holstebro Kommune Studieleder
Pia Bramming, Institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet
Lærer Frederik Røgen Noesgaard, Danmarks Lærerforening
Uddannelsesleder Torben Kirkegaard, EVU
Uddannelsesleder Majbritt Breum Nielsen, Læreruddannelsen og hf Nørre Nissum
Uddannelsesleder Morten Holck Jørgensen, Læreruddannelsen Aarhus
Uddannelsesleder Anja Madsen Kvols, Læreruddannelsen Silkeborg
Uddannelsesleder Anne Christina Antunes, Læreruddannelsen Skive
Uddannelsesdekan Elsebeth Jensen, Læreruddannelsen VIA
Kvalitetspartner Anne Gram Junge, Læreruddannelsen VIA

Afbud

Professor Nikolaj Elf, Institut for Kulturvidenskaber, Syddansk Universitet
Næstformand Søren H. Hansen, Aarhus Lærerforening
Skolechef, Rasmus Andreassen, Silkeborg Kommune
Rektor Peter Damgaard Lunde, Holstebro Gymnasium & hf
Rektor Anne Bisgaard Vase, Odder Gymnasium & hf
Skolechef, Rasmus Andreassen, Silkeborg Kommune
Underviser Berit Ravnsgaard Christensen, Læreruddannelsen Nørre Nissum
Studerende Jonas Stensdal Klitte, Læreruddannelsen Skive
Studerende Mathilde Jacobsen Kirkegaard, Læreruddannelsen Aarhus
Studerende Julie Skaarup Christoffersen, Læreruddannelsen Silkeborg
Studerende Joanna J. N. Hüsge, Læreruddannelsen Nørre Nissum
Forskningschef Andreas Rasch-Christensen, Forskningsområdet for pædagogik og dannelse VIA

Gæster

Linda Greve, leder af VIA Uddannelsesakademi deltager under punkt 3

Mødeleder:

Stefan Møller Christiansen

Referent:

Anne Gram Junge

Dato: 14.08.2025

J.nr.: D25-10126361

Ref.: AJUN

1/7

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat (5 min.)
2. Nyt fra uddannelsesudvalgets medlemmer, herunder fra de studerende (15 min.)
3. Psykologfaglig professionsmasteruddannelse (90 min.)
Pause
4. Status på samarbejde mellem læreruddannelse og kommuner ifm. monitorering af LU23 (20 min.)
5. Eventuelt (10 min.)

Kl. 14.00-14.05

Punkt 1 – Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referat

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Bilag 1 – Referat uddannelsesudvalgsmøde 07052025

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og opfølgning på referatet fra d. 07.05.2025

Indstilling

Uddannelsesudvalget godkender dagsordenen og referat.

Referat

Uddannelsesudvalget godkendte dagsordenen og referatet. E

Kl. 14.05-14.15

Punkt 2 – Nyt fra uddannelsesudvalgets medlemmer, herunder fra de studerende

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

De af udvalgets medlemmer, som har nyt at orientere om, orienterer kort.

De studerende orienterer om nyt fra de studerende.

Indstilling

Uddannelsesudvalget tager orienteringen til efterretning.

Referat

Status - Læreruddannelsen

Elsebeth orienterer om optagetallene nationalt og for VIA læreruddannelsen specifikt. Læreruddannelsen i Aarhus er det udbudssted, der optager flest lærerstuderende nationalt. VIA har flere 1. prioritetsansøgere end uddannelsen kan optage og er desuden den eneste læreruddannelse nationalt, som må afviser 1. prioritetsansøgere pga. for få studiepladser.

I Skive er der oprette 17 uddannelsesstillinger med studiestart 2025, og der ses en fremgang på Skives optagetal. Efterspørgsel på stillingerne har været stor (58 ansøgere). Det er ansøgere, som specifikt ønsker læse på den skolebaserede uddannelse, og VIA håber derfor på oprettelse af flere uddannelsesstillinger fremover.

Status – kommunerne

Valgkampen til kommunalvalg er skudt i gang og budgetforhandlingerne fylder pt. På skoleområdet arbejdes der bl.a. med bredere børnefællesskaber og inklusion.

Status - Efter-videreuddannelse

Novo Nordisk Fonden har netop åbnet for ansøgninger til deres kompetencefond.

Frem til 23. oktober 2025 kan lærere søge tilskud gennem Novo Nordisk Fonden til udvalgte kurser i skoleåret 2026/27. Kurserne er målrettet lærere der underviser i matematik, geografi, biologi, fysik/kemi eller natur/teknik, og der forventes svar i december 2025.

Kurserne er **fuldt finansierede** og inkluderer:

- Kursusgebyrer
- Vikardækning
- Tre opfølgingsdage i egen organisation med fokus på videndeling og udvikling

Tilbuddet gælder både ansatte på **offentlige og private skoler**. Der er afsat 50 mio. kr. til formålet på landsplan.

Finansiering søges via Novo Nordisk Fonden, mens kurserne udbydes af VIA University College.

Læs mere via.dk <https://www.via.dk/efteruddannelse/laerer-i-grundskolen/gratis-kurser-via-novo-nordisk-fonden>

Kl. 14.15 -15.45

Punkt 3 – Psykologfaglig professionsmasteruddannelse

Sagsansvarlig: Elsebeth Jensen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Baggrund

Regeringen og aftalepartierne har besluttet at etablere nye praksisrettede professionsmasteruddannelser målrettet professionsbachelor inden for velfærdsfagene. Uddannelserne skal udbydes af professionshøjskolerne og placeres på niveau 7 i kvalifikationsrammen med en tydelig praksisnær profil, der imødekommer arbejdsmarkedets behov. De adskiller sig fra universitetsbaserede kandidatuddannelser ved at fokusere på løsning af komplekse opgaver i den borgernære velfærdssektor.

Der etableres op til 650 pladser fordelt på 4-6 uddannelser frem mod 2028, herunder en psykologfaglig overbygning for lærere og pædagoger. På længere sigt fastsættes et årligt tilgangsloft på 1.200 pladser. Uddannelserne oprettes i første omgang som ordinære 75 ECTS-uddannelser med SU, men skal på sigt også kunne udbydes som deltidsuddannelser med sideløbende beskæftigelse uden SU og deltagerbetaling. Professionsbachelor bevarer samtidig adgang til universitetskandidatuddannelser.

Den psykologfaglige professionsmasteruddannelse udbydes planmæssigt fra august 2026 med i første omgang 300 pladser fordelt på alle professionshøjskoler i Danmark. Der er nedsat en national gruppe samt en udviklingsgruppe i VIA til arbejdet med udvikling af uddannelsen.

Elsebeth gennemgår på mødet yderligere detaljer i forhold til udviklingen af den psykologfaglige professionsmasteruddannelse.

Inddragelse af uddannelsesudvalget

På mødet lægges der op til dialog med henblik på at indsamle praksisnære input, der fagligt kan kvalificere den konkrete udvikling af den psykologfaglige professionsmaster. Formålet er desuden at understøtte implementeringen af uddannelsen lokalt, herunder samarbejdet med praksis om uddannelsens praksiselementer og modtagelsen af dimittender – med fokus på de opgaver og funktioner, dimittenderne forventes at indgå i, og hvordan uddannelsens konkrete tilrettelæggelse bedst muligt kan imødekomme dette.

På mødet drøftes i grupper nedenstående tre spørgsmål, samt om uddannelsesudvalget ser behov for at inddrage andre aktører i kvalificeringen af den nye professionsmaster.

1. Hvilke konkrete opgaver og funktioner ser I, at dimittender fra den nye uddannelse kan bidrage til at løse i jeres praksis?
2. Hvordan forventer I, at jeres kompetencebehov udvikler sig de næste fem år – og hvad bør vi derfor være opmærksomme på i dimittendprofilen?
3. Hvordan kan vi sammen nytænke samarbejdet om en praksisnær overbygningsuddannelse – fx gennem et praksisprojekt?

Som rammesætning af gruppedrøftelserne vil enkelte af udvalgets medlemmer komme med korte input fra eget bagland.

Indstilling

Uddannelsesudvalget:

- kommer med anbefalinger ift. til læreruddannelsen.
- tager stilling til om andre aktører bør inddrages i kvalificeringen af uddannelsen.

Referat

Rammesætning fra Læreruddannelsen

Elsebeth indleder med oplæg om de nuværende tanker om formålsbeskrivelse, dimittendprofil, arbejdsopgaver, uddannelsesopbygning, lærings- og undervisningsformer osv.

Intensionen er, at dimittenderne skal uddannes til at blive indenfor professionen – en karrieremulighed indenfor professionen. Den færdiguddannede professionsmasteruddannede skal kunne indgå i arbejdet i praksis og skal fungere som rollemodel for kollegaer.

Uddannelsen udbydes som fuldtidsuddannelse, men skal kunne fungere som fuldtids- og deltidsuddannelse på sigt.

Pitch fra Lærerforeningens perspektiv:

Danmarks lærerforening har længere arbejdet for at få genetableret en uddannelse til skolepsykolog, fordi de ser et behov ift. kompetencer osv. De er ærgerlige over, at uddannelsen ikke udbydes som en deltidsuddannelse som udgangspunkt.

Pitch fra et kommunalt perspektiv

- **Rekruttering:** Rekrutteringsmæssigt får vi fat nogle unge, som ikke ellers vil søge læreruddannelsen. Det er en fordel, at det bliver mere attraktivt at søge ind på en læreruddannelse.
- **Manglende praksiserfaring:** Kommunerne så gerne at de studerende havde praksiserfaring, før de søgte masteruddannelsen.

- **Dimittender:** Kommunerne ser muligheder for, at de færdiguddannede professionsmasters kan bruges i kommunerne, fx til arbejde med børn, der er udfordrede. Et opmærksomhedspunkt er, at manglende erhvervserfaring hos de nyuddannede kandidater kan give udfordringer i samarbejde med erfarende lærere i mødet med praksis.

Opsamling på gruppearbejde:

Dimittenders bidrag i praksis

- **Psykologfaglighed med lærerfaglige kompetencer:** Dimittender bidrager positivt til skolens virke ved at se børn og skole gennem både lærerfaglige og psykologfaglige briller.
- **Deltidsuddannelse foretrækkes** – åbner flere muligheder og perspektiver for den studerende.
 - Dimittender uden praksiserfaring (direkte fra læreruddannelsen) vurderes ikke som attraktive af aftagerfeltet.
 - Fuldtidsstudie ses primært som en specialisering af egen praksis.
 - Dimittender med reel erhvervserfaring inden studiestart vurderes som en gevinst for skolerne.
 - Samarbejde med kollegaer i skolen er vigtigt.
- **Dimittenderne skal være en del af praksis** og helst have erfaring fra praksis.
- **Karrieremuligheder:** Nyuddannede professionsmastere kan også ansættes i **stabsfunktioner i en forvaltning**.
- Uddannelsen **appellerer til personer**, som ellers ikke ville have taget en læreruddannelse.
- **Fastholdelse:** En god vej til fastholdelse af lærere i lærergerningen – særligt ved deltidsuddannelse.

Fremtidige kompetencebehov og dimittendprofil

- Det er vigtigt, at kandidaterne **vil være sammen med børnene** som den primære opgave. Det bør fremgå tydeligt i profilen ved rekruttering.
- Dimittenderne skal kunne **agere som lærere**, ville noget med børnene og være dygtige til at stille gode spørgsmål til kollegaer.
- **Børnefællesskaber prioriteres** – dimittender skal kunne vejlede kollegaer i samarbejde med kollegaer.
- Uddannelsen skal **skille sig ud fra vejlederdiplomuddannelserne** – det må ikke blive en vejlederuddannelse.
- **Dimittenden er ikke en ekspert**, men en sparringspartner, der arbejder med skolens praksis. En toning af lærerrollen. Forventningsafstemning er afgørende.
- Opgaver og kompetence for uddannede professionsmastere:
 - **Fokus på fællesskaber frem for individ** – børn skal ses i kontekst.
 - **Situeret læring og udvikling.**
 - **Overgange mellem institution og skole.**
 - **Samarbejde med forældre og forældregrupper.**
 - **Rådgivning af forældre** – mange er usikre i rollen og har brug for guidning.
 - **Sparring til kollegaer.**
 - **Trivsel og skoleværing** – fra drypvis fravær til fuld fraværsproblematik. Behov for faglighed og specialiseret viden, især i udskolingen (piger i 8. klasse nævnes).
 - **Trivsel og mistrivsel** – samtaler med klassen, på forældremøder og individuelt med elev/forældre.

- **Køn og identitet.**
- For studerende uden erhvervserfaring (fuldtidsstudie) er følgende kompetencer vigtige:
 - **Procesfacilitering**, fx i relation til inklusion.
 - **Observation i praksis.**
 - **Viden om organisationsteori** (kultur, professionelle læringsfællesskaber m.m.).

Nytænkning af samarbejde og praksisprojekter

- **Systematiseret katalog** over skoler, der vil stille praksis til rådighed inden for specifikke tematikker (fx køn og identitet, skolehjemsamarbejde).
- **Praktik er vigtig** under masteruddannelsen.
- Der er behov for **samarbejde med praksis** – sammenligneligt med PFK'er (pædagogisk faglig koordinator).
- **Geografisk placering:** Behovet er ikke nødvendigvis størst i Aarhus.

PAUSE

Kl. 15.55-16.20

Punkt 4 – Status på samarbejde mellem læreruddannelse og kommuner ifm. monitorering af LU23

Sagsansvarlig: Elsebeth Jensen

Journalnr.:

Bilag

Bilag 4 - Status på samarbejde mellem VIA og kommuner 2025 (*udkast*)

Sagsfremstilling

I den politiske aftale om ny læreruddannelse er der forventning om, at professionshøjskolerne lykkes med at levere aftalens mål, om bl.a. mere praktik og bedre sammenhæng til hverdagen som lærer i folkeskolen. Aftalepartierne har besluttet, at den nye læreruddannelse ikke skal evalueres, men i stedet løbende monitoreres.

Som led i denne monitorering skal de enkelte læreruddannelser årligt leverer en beskrivelse af status på samarbejdet med læreruddannelsen og kommunerne med inddragelse af uddannelsesudvalget.

Læreruddannelsen har udarbejdet et udkast til status på samarbejdet vedlagt som bilag.

Indstilling

Uddannelsesudvalget kommenterer på udkastet til beskrivelsen af status på samarbejdet mellem læreruddannelsen og kommunerne.

Referat

Uddannelsesudvalget kommentarer på vedlagt bilag: Status på samarbejde mellem VIA og kommuner 2025.

Kommentarer:

Uddannelsesudvalget giver udtryk for, at beskrivelsen ligner virkeligheden meget godt.

Uddannelsesudvalget anerkender, at der er igangsat væsentlige initiativer i samarbejdet mellem læreruddannelsen og kommunerne. Opgaven er vigtigere end tidligere og kræver vedvarende opmærksomhed og fælles

ansvar. Det er centralt at konsolidere de eksisterende indsatser frem for at udvikle nye, og at sikre synlighed omkring fremdrift.

Økonomiske forhold ift. lærernes aflønning i forbindelse med praktik opleves som en barriere, der overskygger dagsordenen omkring praktikken. Der er behov for bedre sammenhæng mellem opgavens betydning og afregningsmodellen.

Læreruddannelsen har ifm. LU23 taget skridt mod større forudsigelighed ved tidlig at varsle skolerne om, hvor mange studerende, der kommer i praktik med henblik på at understøtte budgetlægning.

Beskrivelsen af status på samarbejdet godkendes af uddannelsesudvalget med enkelte tilføjelser om, at opgaven kræver vedvarende opmærksomhed fra alle parter og et fælles ansvar.

Kl. 16.20 - 16.30

Punkt 5 – Eventuelt

Sagsansvarlig: Stefan Møller
Christiansen

Journalnr.:

Bilag

Sagsfremstilling

Indstilling

Referat

Næste møde er i Nørre Nisum i forbindelse med Uddannelsesdebatten. Husk tilmelding: <https://uddannelsesdebatten.dk/>